

**VAN OUD
NAAR NIEUW
VIEREN**

*Als een kind-van-niets
trekt de hoop door de wereld.
Die kleine hoop, o zo broos
en toch onsterfelijk.*

(Charles Péguy in
Dat kleine meisje Hoop)

Ter eigen overweging

Emancipatie is lang gedefinieerd
als een proces waarin de mens
bewuster wordt van zichzelf en zich
onderscheiden weet van zijn omgeving.

Maar er is sprake van een heroriëntatie.
De mens is een relationeel wezen;
hij wordt pas mens door zijn relaties.

Er is een voorhoede bezig
om de plaats van de mens in de natuur
opnieuw te omschrijven.

We zijn bezig te ontdekken en te erkennen
dat we als mens verbonden zijn
met alle andere vormen van leven
op deze planeet, -

in het bewustzijn dat,
als we op de oude voet doorgaan,
ook het leven van de mens zelf gevaar loopt.

We gaan ons opnieuw
de klassieke vraag stellen:
wat is leven ?

(dr. Herman Wijfels in
Spiritualiteit in managen en besturen)

INTREDE.

Lied.

*Er is licht, er donker; c 1-3
M. Zagers/W. Vogel*

BEGROETING.

Voor velen over heel de wereld
die vanavond oudjaar bewust uitluiden
zal de terugblik op 2004 bepaald worden
door wat op tweede kerstdag
in Zuid Oost Azië is gebeurd:
een vloedgolf die
vele duizenden mensen heeft overvallen.
Er zijn geen woorden voor.

(stilte)

2004 is zo goed als geweest.
We zetten er een streep onder,
al zal de dag van morgen
nauwelijks van vandaag verschillen.
Zo doen mensen
en het is goed dat ze zo doen:
sommige dagen onderstrepen
en daarmee alledag-eender doorbreken, -
op sommige dagen tot bezinning komen
om te beseffen waarmee we bezig zijn.
Wie verleden en heden niet viert,
verwacht de toekomst niet.

Ieder van ons laat vanavond
het voorbije jaar aan zich voorbijtrekken:
opgetogen momenten, zwarte dagen.
Wat die u hebben gedaan, gekost
kunnen anderen slechts vermoeden.

Het is hier niet de plaats
om vreugdedans of lijdensweg
van de wijde wereld uit te tekenen, -
al staan beelden van het geweld in Irak,
de bezetting van de school in Beslan
de vluchtelingen van Darfur en zeker
de laatste beelden uit Zuid Oost Azië
op ons netvlies gebrand.
We ervaren het niet meer als ver van ons bed.
Honger en geweld grijpen ons
van jaar op jaar feller aan en begingen
te knagen aan ons vertrouwen in het leven.
Wat kunnen we eraan doen ?

*'Geduldig graankorrels zaaien,
de aarde koppig water blijven geven
en de planten hun eigen tijd gunnen.
We kunnen een plant nu eenmaal
net zo min als de geschiedenis
voor de gek houden.*

*We kunnen haar wel water geven,
elke dag, geduldig en vooral met liefde.'*

(V. Havel)

*

'De geschiedenis geduldig
en vooral met liefde water geven . . .'
Dat deden de moslim- en christenmoeders
in Uden na de brand in de moslim-school.

Ze namen elkaar bij de hand,
maakten rond de puinhoop
een kring van eenheid en
een kordon tegen kwaad en geweld.

'Met liefde water geven . . .'
deed u door in de kerstcollecte
€ 620,- te geven voor
alleenstaande kinderen in Nepal.
Een druppel op een gloeiende plaat;
maar vele druppels doen tenslotte
de emmer overlopen.

*

Als we elkaar vanavond en morgen
uitdrukkelijk groeten en de hand schudden,
laat dit dan geen gebaar zijn
dat we voor evenveel maken.
Laat de wensen die we uitspreken
zijn als beloften waar medemens en wereld
op bouwen en vertrouwen kunnen.

Lied.

Er is licht, er donker; c 4

SCHULD BEKENNEN.

V.: Alleen het water waarmee
wij een ander laven
lest onze hete dorst.

Alleen het brood dat
wij met anderen delen
stilt onze honger.

Alleen het kleed waarmee
wij een medemens kleden
staat ons.

Alleen het woord waarmee
wij leed verzachten
zal ons troosten.

Alleen God en Goed
van harte beleefd
zal ons vertrouwen geven.

**A.: SCHOTEN WIJ TEKORT,
HET ZIJ ONS VERGEVEN.**

BEZINNING.

Lied.

Hoe wordt het waar; c 1
M. Zagers/W. Vogel

*Ze hadden dag en nacht
voor mij gesjouwd en gelopen.
Toen weigerden ze verder te gaan.
'Onze ziel kan het niet bij houden.'*
(Een missionaris in Afrika)

Lied.

Hoe wordt het waar; c 2

*'Het leven gaat door . . .
Maar soms heb ik het gevoel
in een auto te zitten die te hard rijdt.
Dan wil ik aan de handrem trekken.'*
(Marloes v. d. Zwaluw in Magriet 17/12/04)

Lied.

Hoe wordt het waar; c 3

*Haas en hazewind reppen zich
rap als een hovercraft van her naar der.
De schildpad gaat zijn slakkengangetje
maar heeft meer weet van de weg.*

Orgel herhaling melodie.

GEBED.

Onze hoop, Uw belofte

stuwt de wereld verder
al stormt het op zee
en zit de wind tegen -

laat de mens
tegen de klippen op
nieuwe wegen banen -

laat ons
zoeken naar elkaar
reiken naar U, -

onze Hoop, ons Visioen
voor tijd en eeuwigheid.

Amen.

EERSTE LEZING.

Oud woord, nieuw lied

Lied.

Geen vreemden voor elkaar; c 1
M. Zagers/W. Vogel

*'Leerstellige godsdiensten verdelen
de mensheid in kampen; (Karen Armstrong)
mystici brengen het mensdom bijeen.'*

*De dag komt dat God en Goed
met de mensen
een nieuw begin maakt.
Hij legt in hun binnenste
wat Hij wil en voorheeft.
Hij grift hen in het hart,
dat Hij hun God en Goed is
en zij zijn mensen zijn.* Jeremia 31

Lied. *Geen vreemden voor elkaar; c 2*

*Hopen is onze diepste aard
en staat of valt niet met
wat er in de wereld gebeurt.* (V. Havel)

*De dag komt, dat de mensen
Niet langer op God en Goed
gewezen hoeven te worden.
Iedereen, groot en klein,
zal Hem kennen van binnenuit.* Jeremia 31

Lied. *Geen vreemden voor elkaar; c 3*

*We zijn te weinig innerlijke mensen,
werken te weinig aan onszelf.
Wat ons ontbreekt is stilte.* (Albert Schweitzer)

*De dag komt dat dit land
zal hongeren en dorsten
niet naar brood of water,
maar naar een waar woord
van Liefde en Trouw,
Recht en Gerechtigheid.* Amos 8.11

Lied. *Geen vreemden voor elkaar; c 1*

(Gaat u staan)

HET EVANGELIE. Jezus van Nazaret

*Een oud kleed
met een nieuwe lap herstellen,
wie doet dat nou ?
Het oude kleed scheurt toch weer
en het nieuwe heb je verknipt.*

*Nieuwe wijn in oude zakken,
wie doet dat nou ?
De zakken zullen barsten
en de wijn ben je kwijt.*

*Koester het oude niet,
verklaar het niet heilig.*

*Zie uit naar de toekomst
en verlang naar het nieuwe.*

MEDITATIE.

‘Geweld is voor talloze mensen een dagelijkse werkelijkheid en vrede een ververlangen. Een onderstroom van voortdurende spanning belast het bestaan. Angst slaat zo gauw om in agressie. Ook wij ervaren de weerslag van die mondiale onzekerheid . . . Dat vertrouwde zekerheden niet meer toereikend blijken om de gemeenschap tegen gewelddadige verharding te beschermen, brengt ons in verwarring . . . Simpele oplossingen zijn er niet. Het gaat niet alleen om de wijze waarop mensen elkaar bejegenen, maar ook om de waarden vanwaaruit ze dat doen . . . Voorkomen moet worden dat mensen de hoop op een betere samenleving opgeven . . .’

‘Simpele oplossingen zijn er niet . . . Het gaat om de waarden vanwaaruit mensen elkaar bejegenen’ zegt koningin Beatrix in haar kerstboodschap. Gelijktijdig blikte haar zus Irene in het Eindhovens Dagblad vanuit haar levensvisie terug op 2004. Ze biedt geen simpele oplossing, wijst wel ‘n weg.

‘Mijn werk en leven heb ik toegespitst op de verbondenheid van alle leven en hoe wij ons daarin bewegen. De aarde is een klein deel van het universum en wij mensen zijn onderdeel van een geheel van leven op aarde . . . Wij leven naast en in onderlinge samenhang met elkaar; met mens, dier en al wat groeit op aarde en de aarde zelf . . . De stilte, rust en eeuwigheidswaarde die de natuur ons biedt, zijn bronnen van bezinning en heling, zowel lichamelijk als geestelijk. Zij biedt letterlijk ruimte voor een gevoel van wat ons te boven gaat.’

Irene is niet de enige die probeert een weg te wijzen waarlangs onze wereld met al zijn kennen en kunnen zichzelf kan terugvinden.

Voor onze oren zijn het vage woorden, waarmee zij en anderen - politici en wetenschappers, dichters en mystici - die weg aangeven: stilte, rust, verbondenheid beleven, - ervaren, aanvoelen wat mens en wereld te boven gaat.

‘De echte hoop voor de huidige mens is wellicht de hernieuwde zekerheid dat wij geworteld zijn in de aarde. Dit besef schenkt ons de bekwaamheid om onszelf te overstijgen.’ (V. Havel)

‘Meditatie is nodig. Meditatie kun je vergelijken met de wortels van een boom die zich in de aarde, in de stilte bevinden. Je ziet ze niet, maar ze zijn wel fundamenteel, want zonder wortels valt een boom om. De wortels staan voor meditatie, voor stilte; de boom die groeit voor actie. Beide zijn nodig. Meditatie stopt niet als je van je kussentje opstaat, maar moet in je dagelijks leven doorwerken.’

(Augustin I. Okumura, Japans karmeliet)

Het besef geworteld te zijn in het geheel van leven,
een band te hebben met alle leven,
de intuïtie - weer zo'n vaag woord voor een grote
realiteit - van iets of iemand die mens en wereld
te boven gaat en waarvan of van wie de mens
toch weet heeft, die hem in het hart is gegrift -
deze intuïtie, dit aanvoelen, dit oer-besef
is de eerste en meest wezenlijke 'kennis'
die de mens heeft, - maar is nauwelijks nader te
omschrijven, te becijferen en daarom zo kwetsbaar,
gemakkelijk onder te sneeuwen.

*Het meest kostbare
is tegelijk het meest kwetsbaar.
Het wezenlijke is niet te vatten,
het eigenlijke niet te zeggen.
Over vanwaar waartoe waarheen
wordt het laatste woord nooit gezegd.*

In de loop van vele jaren, meerdere eeuwen
is de westerse wereld het oer-besef van het leven
kwijt geraakt, - maken de rede, het bewijs- en
berekende, rendabele en nuttige de dienst uit.
De openbare orde en de sfeer van leven worden er
door bepaald, - het religieuze oer-besef, de mens eigen,
is tot 'eigen terrein', 'privé zaak' verklaard en
daarmee uit het wereldgebeuren verbannen.
Een misvatting die ons begint op te breken.

*Ik vind het best, ik vind het best
als je niet komt maar sms't
of als je op het internet
een leuk gesprekje met me chat.*

*Ik bel mobiel, dan ga ik snel
naar www punt cool punt en el,
kijk of ik nieuwe mailtjes heb
en surf weer verder op het web.*

*Als ik voor school iets weten moet
zoek ik bij Google: altijd goed.
Ik doe een spreekbeurt digitaal;
ik kan het, kan het allemaal.*

*En als ik mij een keer verveel
speel ik een wedstrijd virtueel.
Als ik niet win, klik ik op stop
en start het spel opnieuw weer op.*

*Toch mis ik iets, toch mis ik iets.
Soms wil ik niets, alleen maar niets
dan dromen dat er vrede komt.
Of denk ik, zeg ik nu iets stoms ?*

Zalig nieuwjaar, – voor u thuis en wereldwijd:
dat het vertrouwen in het leven groeien mag.

Lied. *Op wacht bij hun schapen; c 1-3*
H. Beex/H. de Croon

ONDERBREKING. Brood en beker
Collecte
Orgelspel

BROOD EN BEKER.

*Breek samen het brood,
deel het leven gegeven.*

*Drink de beker zoet en zuur
en vertrouw er op dat
alles eens ten goede keert.*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn
naar ziel of lichaam;
en wie van ons is zonder letsel ?*

*Bid voor die zorgen,
dag en nacht waken;
en op wie wordt vroeg of laat
geen beroep gedaan ?*

*Bid voor hen
die ons van nabij zijn ontvallen.
Met eerbied noemen wij:*

*Gedenken wij allen
die waar ter wereld ook,
ons zijn voorgegaan . . .
de vele slachtoffers van het natuurgeweld
in Zuid Oost Azië.*

*Bid voor hen die achterbleven;
en wie van ons mist vanavond niemand ?*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

Lied. *Vanwaar zijt Gij gekomen; c 1*
H. Oosterhuis/J. Vermulst

*De zon brengt warm de dag aan het licht,
hult de avond in schemer;
maan en sterren blinken in de nacht,
verbleken bij het gloren van de ochtend.*

*Bergen rijzen tot boven de wolken;
bomen wortelen diep,
reiken wuivend hemelhoog;
zeeën golven tot voorbij de einder.*

*Vogels zingen het licht tegemoet,
groeten het donker en zwijgen;
bloemen bloeien veelkleurig fier,
buigen het hoofd mettertijd.*

*Het ontroert wie ziet en hoort
spréékt en raakt ons -
verwant als we zijn aan de aarde
en verweven met U, van Wie zij spreekt.*

Lied.

Vanwaar zijt Gij gekomen; c 2

*Mensen komen en gaan
beleven lief en leed;
genieten geluk en
krijgen het zwaar te verduren.*

*Ze werken en doen
zolang het gaat, zo goed ze kunnen.
Ze zoeken elkaar, willen vrede,
sprekende stilte, rust vinden.*

*Van woestijn maken ze akker,
herbouwen op ruïnes hun stad.
En hoe ook getroffen lamgeslagen,
ze staan weer op en vervolgen hun weg.*

*Mensen zichzelf een wonder:
hoe zij zoeken en reiken naar U,
vanwaar ze zijn, waarvoor ze doen
en naar Wie onderweg.*

Lied.

Vanwaar zijt Gij gekomen; c 3

*Één kwam er in de wereld
die de hemel op aarde zag,
een rijk van recht en gerechtigheid.*

*Één die niet deed dan goed;
van geweld niet wilde weten,
omzag naar zwak en gekwetst.*

*Één die door waan en waas
een spoor van licht heeft getrokken
de einder voorbij.*

*In Hem
herkennen wij onze ware aard;
zien we U, de Eeuwige in de tijd.*

*Hij heeft zijn testament gemaakt,
brood genomen en gedeeld:
brood, het leven gegeven
met al zijn zoet en zuur;
brood, ons kwetsbaar bestaan
dat eens zal zijn geheeld.*

*Hij heeft zijn visioen en leven
aan die bleven in handen gegeven;
de beker, tot de bodem toe gedronken,
overgedragen aan die na hem komen;
totdat alles zal zijn voldragen.*

*Dit vertrouwen
is leugen en geweld te machtig,
in geen graf of dood te vangen.*

*Dit vertrouwen
brengt alles aan het licht
en in liefde tot voltooiing.*

*Dit vertrouwen
laat de aarde glanzen van U
de Eeuwige, die Leeft.*

*Bid zoals Jezus Christus
kind van mensen,
God een zoon geworden,
ons een naaste gebleven,
gebeden heeft.*

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Lied.

*Lied aan het licht
H. Oosterhuis/A. Oomen*

ZEGENWENS

GUN U DEZE DAGEN
TIJD OM TE BIDDEN
TIJD OM TE AARDEN
TIJD VOOR ELKAAR -

TIJD VAN VERTROUWEN
IN DIE GOD EN GOED IS
EN ONS ZEGENEN MAG
IN DE NAAM VAN DE VADER
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.

AMEN.

ZALIG NIEUWJAAR